

ՀԱՅԻՐ ԵՒ ՅՈՏԵՐ

Լուսին օրում, Փափաղեան Էֆենտի
պիւր թարափա չէ՛ք լինել քննադատի
նէթի ինքնին, վէ հէր քէն եւսիտ
եւսիտ տաղը մը տըր :

Շունու տախի ունեւթմանը իւ-
շարա քի, բախրիք հաղթելէրի-
նին իսթիֆաւ զապուլ օլունմա-
մաւնա տալիւ, էհալի թարափըն-
տան, պին իւշ երեզ իմըսը օլ-
տուղու հալաէ, մէծիտէ թագաթիմ
գըլնմըջ օլուն պիւր գըլթա մահզէր,
մէծիտէ օգուճմուշ տուր :

Սօնրատան խապէր ալըղըմըզա
կէօրէ, մէղքըլը մուտարաղա արպէ-
տաւնտան հիւքիւմէթ խապէրտար
օլարագ, թահգըզը իշին մէծմուր-
լար կէլմիշէր տիւր :

Մէղքըլը բաթըրտը արտաւնտա,
խաղ իշինտէն, իւշ երեւիտանն,
եանի Փափաղեան Սաեփան էֆ. իլէ
իզիլըլեան եպիսկոպոսուն վէ Դա-
բամաճեան Միւսա էֆենտիւնին, իմ-
լէրի վիլըլէրէք, պունրըն երես-
փոխանըգտան իսթիֆա իլմէլէրի-
նի իսթէտիլըլէրէն տալիւր աշպէր
իշտիլմիշ տիւր :

Երեսփոխան Էֆենտիլըլեան, բու-
հանի վէ ճիւմանի օն սէքիլ նէֆէր
զէվաթ, մէծիտին արզու վէ դարա-
լը մուճիպինճէ, Խաւ քէօլէ սրբա-
ղան Պատրիարք Հայր հաղթելէրի
խանէսինէ կիլմիշէր, վէ մէծիտին
չու աթիւտէքի գարարընը իսթգիլմ
իլէ լաղըմ կէլէն իլարամ վէ իւճա-
նի իսթ իլմիշէր, վէ միւշարիլէ, յի
հաղթելէրի տախի, պիւր չօգ պէ-
եանաթը իլիլըլըլթաւն սոնրա, ա-
ղալէթըքար, միլլէթին արզու վէ
իւճաւնը, պու տէֆա տախի դա-
պուլէ հիւմէթ իլէ, իսթիֆաւնը
կէրի ալըլըջ օլմաղըլըլա իղհարը մու-
վաֆաղաթ իլլէմիշ տիւր :

Պաշարըն քեաֆֆէսի իլի, լա-
քին, էկէր պու տէֆա տախի, եա-
լընը պու գատար իլէ իլմիֆա օ-
լունարագ, միւշարիլէ, յի հաղթել-
լէրի, եա եալընը վէ պիլըլըլթա
պարզըլը, վէ Կախառ պիւր թա-
ղըմ իլէքիլէրի վէ միւշարիլէ իլէ,
անիսհեմաթիւն մէնկէնէսինտէ սը-
գըլտըլըլը իտէ, քիւլիլ դահմէթին
պօլա կիտէճէլինտէ չիւքէ հօգըղը :

Աղգալին ժողովը ցաւելով խաղա-
լի Պատրիարքութեան տեղեկադէն
թէ Ս. Պատրիարք Հայրը պիւր քէ
իւր զապարկանի վրայ : Գիտէ նաեւ թէ
Նորին Ամենապատուութեան անձին տկա-
րութիւնը չարաչար կը նեղէ զինքը Պա-
րիարքական գահուն վրայ : Եւ սակայն
նախաձեռնելով որ Ամեն Ներսէս Սրբազան
Պատրիարք Հայր վրայ ընդհանուր ազգին
ունեցած անասան զատուութիւնէն զատ
ազգային շահուց զիւրովն անհամաձայն
է իրաց արդի վիճակին մէջ Պատրիարքական
խնդիր յարեցանք, կը մերժէ իսպառ
իւր յիւրեցալ Պատրիարքին հրաժարա-
կանն, և այս առթիւ եւս պատրաստա-
կանութիւն յայտնելով ամեն կարելի զէ-
րութիւն ընծայել նմա, հրաւեր կը կար-
գայ Նորին Սրբազանութեան ազգապիւր-
թեան, որ Աղգին կամաց առկէ բարե-
հաճի շարունակել իւր զահողութիւնը
Պատրիարքական պատանը պահելով :

Պաշար քիլիտէտի տաղերէն
Արք. Տ. Գեղարք Հայրըն աղմկ տարի
պագա իլլէտիլինի պիւրիլիլ իտիւր
վիլմէլէֆանըն ճէնաղէ զինքէթի,
տիւն տէ, իլէ Էվէլէրի կիւն, թէք
բարաղա, ուրէլէրի ինքա իտիլիլ
տիւր, չէօլէ քի, բուհանի վէ ճիւ-
մանի բէք չօգ ճէօմաթիմ հաղըր
պուլունտուղտան պաշտա, միլլէթին
Մուսէվիլեանտէն տախի նիշէ դաթ-
լար վէ պէշ ալմը նէֆէր ետաղ-
ճըլարը, վէ հիւքիւմէթ իլորաֆըն-
տան տախի, պէրտիլ իւրամ զապ-
թիլէլէրի պիւրիլըք պուլունտուշ-
լար տըր :

Մա թէէտիլի իշտիլիլիլէն
կէօրէ, իրմեան սրբազան իլէ Դա-
բեղիլի իսթգիլթաւն տախի, վաւ-
տան պուլունտա չարըլթաւն, Պապը
Ապի թարափընտան, բախրիլիլա-
նէէն իլէնալիս պուլունտուշ տուր :

Մասին պատուական լրագրող
2920րդ. իրեթին միլ այդ վերնա-
գրով մի յօդուած կարդացի Գեր-
Տ. Յովհաննէս Միլեան քահանայ
հօր ստորագրութեամբ : Յիշեալ
յօդուածին մէջ մի կէտ միայն ու-
շադրութիւնս գրաւած լինելով,
կ'ուզեմ իւր մի Հայ մարդ, եւ
տրուպի ի պաշտօնեայն Գրիտտօսի,
մի Հայ եկեղեցական այն կէտին
վրայ խորհրդածել :

Առաջին անգամ պէտք եմ յի-
շել, որ նպատակս ո'չ վիճարա-
նութեան տապալելը բանալ է և ոչ
ալ ցուցամուրութեամբ հրապարակի
վրայ երեւնալ : այլ ինչպէս բոլ,
պարզ խորհրդածութիւն մ'է :

Գեր. Տ. Յովհաննէս Հայր Միլը-
եան կը հարցնէ Յունաց Տիեզերա-
կան Բարձրադէմ Ս. Պատրիարք
Հօր և նորա Ս. Միւնդին թէ՛ « Կ'ըն-
« գունքի և կը յայտարարեմք ըս-
« ցարձակ, որ Հայկական Ս. եկեղեց-
« ւայ Ս. Միլաթիւնին և ի հաւատա-
« ունեցած դաւանութիւնն ու վար-
« դապետութիւնքն Առաքելական
« են, ուղղափառական են և հա-
« մաճայն երկը Տիեզերական Ս. Ժո-
« ղովիք, եւ թէ՛ մինչև ցարդ Յու-
« նաց կըրեկի կողմանէ եղած կիւ-
« նամկրտութիւնք ընդդէմ կանոն-
« նաց էին և են » : Յիշելով աստ
միանգամայն թէ՛ մասնաւորաց կա-
մանէ եղած վիպտութիւնք կամ
յայտարարութիւնք « ձայն բարեա-
ւոյ յանապատի » կ'ըլլան : ինչպէս
են Քիտի Տ. Գրիգորիս արքեպիս-
կոպոս և ի Տէր հանգուցեալ Տօ-
նիլէոս Երեսփոխար. արքեպիսկո-
պոսն : Որոց վերջոյն համար կը
վկայէ թէ՛ առաջին բաղմութեան
բարձրատարածն եպիսկոպոսաց և
քահանայաց վկայած է, բարեւոյ որ
« Հայոց եկեղեցւոյ մկրտածն կրկին
մկրտեն հերետիկոսութիւն է » : Ար-
ք. եթէ Գեր. Տ. Յովհաննէս քա-
հանայ Հայր Միլեանց Յունաց Տի-
եզերական Բարձրադէմ Ս. Պատ-
րիարքէն և նորա Ս. Միւնդին պաշ-
տօնական և հրապարակական վկա-
յութիւն և եթ կը պահանջէ և ոչ
ուրիշ բան, և զայդ միայն տեսա-
լով ու լսելով գոհ պիտի լինի,
յայտած ինդիլին ուլ կը պարտին
կանոն, և չառանց պէտք էր իւր
եան գոհ լինիլ : զի ոչ թէ Յունաց
արքի Տիեզերական Պատրիարք Սրբ.
բաղմունի և Ս. Միւնդին վկայու-
թեան պէս մի փոքր և անորոշ ու
ճով զրուած նամակաւ, որն որ
երկրորդին մէջ կարելի է դրուիլ
այլ, ամենակրթ, տարրեկրթ և դա-
րեկրթ զբաղեալ վկայած են զուղ-
ղափառութեան Հայաստանեայց Ս.
եկեղեցւոյ : Ո'չ միայն Տիեզերական
Ս. Պատրիարքութեւն և Ս. Միւնդի-
այլ և Առաւմտեանէր կայսերք և
ուսումնաւորալ իմաստասէրք Յու-
նական մեծ աղգի : Ինչ աղգիւնք
ունեցան նոցա այն հրապարակա-
կան յայտարարութիւնք « երկուց
աղգաց մէջ յառաջ գալիք բարո-
յական օգտից վերաբերութեամբ »
պատմութիւնը ամենայն հաւատար-
մութեամբ կ'ուսուցէ :

Ըստ որում Յունական և Հայկա-
կան եկեղեցեաց բաժանումը Գաղ-
կեդոնի ժողովէն ծագումն առած
է, որ այս ալ հինգերորդ դարուն
մէջերն կ'իյնայ, բնական է հաւա-
տալ թէ՛ այդ խնդիրն ալ դար մը
վերջը կրնար յալալ Հայոց մէջ.
այն ժամանակի Հայաստանի քա-
ղաքական կացութեան և անդրի
հեռաւորութեան պատճառներով
Ուստի և, վեցերորդ դարուն վեր-
ջերէն սկսեալ պէտք է գիտցուի
թէ՛ Հայոց և Յունաց մէջ կոտորակ-
մէճերու նկատմամբ, որ գեաւ նոր
էր, ինչ գործողութիւնք և անց-
քեր անցեր են Մօրիլ, Փօկա, Հե-
րակ, Կոստանդ և այլ կայսերաց
տակն :

Արդ, վեցերորդ դարուն վերջերք
կ'իյնայ Կոստանդ կաթողիկոսն ամե-
նայն Հայոց, որոյ ուղղափառութեան
կենդանի ապացոյցը « Անձինք ուրի-
եալք » շարտարն դեռ կ'ենցած է
Հայկական Ս. եկեղեցւոյ մէջ. այլ
սրբազան Կոթողիկոսն թուղթ մը
գրած է, ժամանակին Յունաց Ս.
Պատրիարքին. յաղաք ուղղափառ-
դաւանութեան Հայաստանեայց Ս.
եկեղեցւոյ և թուղթ մ'ալ Աղգ-
նոյ մէջ Համադուժար ժողով մ'ը-
նեն և նոյն առեւտան յաղաքն
խնդիրն լուծուած և յարադրու-
ման Հայոց դրած հաւատարմա-
կանն : Սակայն ի վերջոյ Ս. Պատ-
րիարք Հօր և նորա Ս. Միւնդին պաշ-
տօնական և հրապարակական վկա-
յութիւն և եթ կը պահանջէ և ոչ
ուրիշ բան, և զայդ միայն տեսա-
լով ու լսելով գոհ պիտի լինի,
յայտած ինդիլին ուլ կը պարտին
կանոն, և չառանց պէտք էր իւր
եան գոհ լինիլ : զի ոչ թէ Յունաց
արքի Տիեզերական Պատրիարք Սրբ.
բաղմունի և Ս. Միւնդին վկայու-
թեան պէս մի փոքր և անորոշ ու
ճով զրուած նամակաւ, որն որ
երկրորդին մէջ կարելի է դրուիլ
այլ, ամենակրթ, տարրեկրթ և դա-
րեկրթ զբաղեալ վկայած են զուղ-
ղափառութեան Հայաստանեայց Ս.
եկեղեցւոյ : Ո'չ միայն Տիեզերական
Ս. Պատրիարքութեւն և Ս. Միւնդի-
այլ և Առաւմտեանէր կայսերք և
ուսումնաւորալ իմաստասէրք Յու-
նական մեծ աղգի : Ինչ աղգիւնք
ունեցան նոցա այն հրապարակա-
կան յայտարարութիւնք « երկուց
աղգաց մէջ յառաջ գալիք բարո-
յական օգտից վերաբերութեամբ »
պատմութիւնը ամենայն հաւատար-
մութեամբ կ'ուսուցէ :

նայն Հայոց, որոյ ուղղափառութեան
կենդանի ապացոյցը « Անձինք ուրի-
եալք » շարտարն դեռ կ'ենցած է
Հայկական Ս. եկեղեցւոյ մէջ. այլ
սրբազան Կոթողիկոսն թուղթ մը
գրած է, ժամանակին Յունաց Ս.
Պատրիարքին. յաղաք ուղղափառ-
դաւանութեան Հայաստանեայց Ս.
եկեղեցւոյ և թուղթ մ'ալ Աղգ-
նոյ մէջ Համադուժար ժողով մ'ը-
նեն և նոյն առեւտան յաղաքն
խնդիրն լուծուած և յարադրու-
ման Հայոց դրած հաւատարմա-
կանն : Սակայն ի վերջոյ Ս. Պատ-
րիարք Հօր և նորա Ս. Միւնդին պաշ-
տօնական և հրապարակական վկա-
յութիւն և եթ կը պահանջէ և ոչ
ուրիշ բան, և զայդ միայն տեսա-
լով ու լսելով գոհ պիտի լինի,
յայտած ինդիլին ուլ կը պարտին
կանոն, և չառանց պէտք էր իւր
եան գոհ լինիլ : զի ոչ թէ Յունաց
արքի Տիեզերական Պատրիարք Սրբ.
բաղմունի և Ս. Միւնդին վկայու-
թեան պէս մի փոքր և անորոշ ու
ճով զրուած նամակաւ, որն որ
երկրորդին մէջ կարելի է դրուիլ
այլ, ամենակրթ, տարրեկրթ և դա-
րեկրթ զբաղեալ վկայած են զուղ-
ղափառութեան Հայաստանեայց Ս.
եկեղեցւոյ : Ո'չ միայն Տիեզերական
Ս. Պատրիարքութեւն և Ս. Միւնդի-
այլ և Առաւմտեանէր կայսերք և
ուսումնաւորալ իմաստասէրք Յու-
նական մեծ աղգի : Ինչ աղգիւնք
ունեցան նոցա այն հրապարակա-
կան յայտարարութիւնք « երկուց
աղգաց մէջ յառաջ գալիք բարո-
յական օգտից վերաբերութեամբ »
պատմութիւնը ամենայն հաւատար-
մութեամբ կ'ուսուցէ :

նայն Հայոց, որոյ ուղղափառութեան
կենդանի ապացոյցը « Անձինք ուրի-
եալք » շարտարն դեռ կ'ենցած է
Հայկական Ս. եկեղեցւոյ մէջ. այլ
սրբազան Կոթողիկոսն թուղթ մը
գրած է, ժամանակին Յունաց Ս.
Պատրիարքին. յաղաք ուղղափառ-
դաւանութեան Հայաստանեայց Ս.
եկեղեցւոյ և թուղթ մ'ալ Աղգ-
նոյ մէջ Համադուժար ժողով մ'ը-
նեն և նոյն առեւտան յաղաքն
խնդիրն լուծուած և յարադրու-
ման Հայոց դրած հաւատարմա-
կանն : Սակայն ի վերջոյ Ս. Պատ-
րիարք Հօր և նորա Ս. Միւնդին պաշ-
տօնական և հրապարակական վկա-
յութիւն և եթ կը պահանջէ և ոչ
ուրիշ բան, և զայդ միայն տեսա-
լով ու լսելով գոհ պիտի լինի,
յայտած ինդիլին ուլ կը պարտին
կանոն, և չառանց պէտք էր իւր
եան գոհ լինիլ : զի ոչ թէ Յունաց
արքի Տիեզերական Պատրիարք Սրբ.
բաղմունի և Ս. Միւնդին վկայու-
թեան պէս մի փոքր և անորոշ ու
ճով զրուած նամակաւ, որն որ
երկրորդին մէջ կարելի է դրուիլ
այլ, ամենակրթ, տարրեկրթ և դա-
րեկրթ զբաղեալ վկայած են զուղ-
ղափառութեան Հայաստանեայց Ս.
եկեղեցւոյ : Ո'չ միայն Տիեզերական
Ս. Պատրիարքութեւն և Ս. Միւնդի-
այլ և Առաւմտեանէր կայսերք և
ուսումնաւորալ իմաստասէրք Յու-
նական մեծ աղգի : Ինչ աղգիւնք
ունեցան նոցա այն հրապարակա-
կան յայտարարութիւնք « երկուց
աղգաց մէջ յառաջ գալիք բարո-
յական օգտից վերաբերութեամբ »
պատմութիւնը ամենայն հաւատար-
մութեամբ կ'ուսուցէ :

նայն Հայոց, որոյ ուղղափառութեան
կենդանի ապացոյցը « Անձինք ուրի-
եալք » շարտարն դեռ կ'ենցած է
Հայկական Ս. եկեղեցւոյ մէջ. այլ
սրբազան Կոթողիկոսն թուղթ մը
գրած է, ժամանակին Յունաց Ս.
Պատրիարքին. յաղաք ուղղափառ-
դաւանութեան Հայաստանեայց Ս.
եկեղեցւոյ և թուղթ մ'ալ Աղգ-
նոյ մէջ Համադուժար ժողով մ'ը-
նեն և նոյն առեւտան յաղաքն
խնդիրն լուծուած և յարադրու-
ման Հայոց դրած հաւատարմա-
կանն : Սակայն ի վերջոյ Ս. Պատ-
րիարք Հօր և նորա Ս. Միւնդին պաշ-
տօնական և հրապարակական վկա-
յութիւն և եթ կը պահանջէ և ոչ
ուրիշ բան, և զայդ միայն տեսա-
լով ու լսելով գոհ պիտի լինի,
յայտած ինդիլին ուլ կը պարտին
կանոն, և չառանց պէտք էր իւր
եան գոհ լինիլ : զի ոչ թէ Յունաց
արքի Տիեզերական Պատրիարք Սրբ.
բաղմունի և Ս. Միւնդին վկայու-
թեան պէս մի փոքր և անորոշ ու
ճով զրուած նամակաւ, որն որ
երկրորդին մէջ կարելի է դրուիլ
այլ, ամենակրթ, տարրեկրթ և դա-
րեկրթ զբաղեալ վկայած են զուղ-
ղափառութեան Հայաստանեայց Ս.
եկեղեցւոյ : Ո'չ միայն Տիեզերական
Ս. Պատրիարքութեւն և Ս. Միւնդի-
այլ և Առաւմտեանէր կայսերք և
ուսումնաւորալ իմաստասէրք Յու-
նական մեծ աղգի : Ինչ աղգիւնք
ունեցան նոցա այն հրապարակա-
կան յայտարարութիւնք « երկուց
աղգաց մէջ յառաջ գալիք բարո-
յական օգտից վերաբերութեամբ »
պատմութիւնը ամենայն հաւատար-
մութեամբ կ'ուսուցէ :

նայն Հայոց, որոյ ուղղափառութեան
կենդանի ապացոյցը « Անձինք ուրի-
եալք » շարտարն դեռ կ'ենցած է
Հայկական Ս. եկեղեցւոյ մէջ. այլ
սրբազան Կոթողիկոսն թուղթ մը
գրած է, ժամանակին Յունաց Ս.
Պատրիարքին. յաղաք ուղղափառ-
դաւանութեան Հայաստանեայց Ս.
եկեղեցւոյ և թուղթ մ'ալ Աղգ-
նոյ մէջ Համադուժար ժողով մ'ը-
նեն և նոյն առեւտան յաղաքն
խնդիրն լուծուած և յարադրու-
ման Հայոց դրած հաւատարմա-
կանն : Սակայն ի վերջոյ Ս. Պատ-
րիարք Հօր և նորա Ս. Միւնդին պաշ-
տօնական և հրապարակական վկա-
յութիւն և եթ կը պահանջէ և ոչ
ուրիշ բան, և զայդ միայն տեսա-
լով ու լսելով գոհ պիտի լինի,
յայտած ինդիլին ուլ կը պարտին
կանոն, և չառանց պէտք էր իւր
եան գոհ լինիլ : զի ոչ թէ Յունաց
արքի Տիեզերական Պատրիարք Սրբ.
բաղմունի և Ս. Միւնդին վկայու-
թեան պէս մի փոքր և անորոշ ու
ճով զրուած նամակաւ, որն որ
երկրորդին մէջ կարելի է դրուիլ
այլ, ամենակրթ, տարրեկրթ և դա-
րեկրթ զբաղեալ վկայած են զուղ-
ղափառութեան Հայաստանեայց Ս.
եկեղեցւոյ : Ո'չ միայն Տիեզերական
Ս. Պատրիարքութեւն և Ս. Միւնդի-
այլ և Առաւմտեանէր կայսերք և
ուսումնաւորալ իմաստասէրք Յու-
նական մեծ աղգի : Ինչ աղգիւնք
ունեցան նոցա այն հրապարակա-
կան յայտարարութիւնք « երկուց
աղգաց մէջ յառաջ գալիք բարո-
յական օգտից վերաբերութեամբ »
պատմութիւնը ամենայն հաւատար-
մութեամբ կ'ուսուցէ :

նայն Հայոց, որոյ ուղղափառութեան
կենդանի ապացոյցը « Անձինք ուրի-
եալք » շարտարն դեռ կ'ենցած է
Հայկական Ս. եկեղեցւոյ մէջ. այլ
սրբազան Կոթողիկոսն թուղթ մը
գրած է, ժամանակին Յունաց Ս.
Պատրիարքին. յաղաք ուղղափառ-
դաւանութեան Հայաստանեայց Ս.
եկեղեցւոյ և թուղթ մ'ալ Աղգ-
նոյ մէջ Համադուժար ժողով մ'ը-
նեն և նոյն առեւտան յաղաքն
խնդիրն լուծուած և յարադրու-
ման Հայոց դրած հաւատարմա-
կանն : Սակայն ի վերջոյ Ս. Պատ-
րիարք Հօր և նորա Ս. Միւնդին պաշ-
տօնական և հրապարակական վկա-
յութիւն և եթ կը պահանջէ և ոչ
ուրիշ բան, և զայդ միայն տեսա-
լով ու լսելով գոհ պիտի լինի,
յայտած ինդիլին ուլ կը պարտին
կանոն, և չառանց պէտք էր իւր
եան գոհ լինիլ : զի ոչ թէ Յունաց
արքի Տիեզերական Պատրիարք Սրբ.
բաղմունի և Ս. Միւնդին վկայու-
թեան պէս մի փոքր և անորոշ ու
ճով զրուած նամակաւ, որն որ
երկրորդին մէջ կարելի է դրուիլ
այլ, ամենակրթ, տարրեկրթ և դա-
րեկրթ զբաղեալ վկայած են զուղ-
ղափառութեան Հայաստանեայց Ս.
եկեղեցւոյ : Ո'չ միայն Տիեզերական
Ս. Պատրիարքութեւն և Ս. Միւնդի-
այլ և Առաւմտեանէր կայսերք և
ուսումնաւորալ իմաստասէրք Յու-
նական մեծ աղգի : Ինչ աղգիւնք
ունեցան նոցա այն հրապարակա-
կան յայտարարութիւնք « երկուց
աղգաց մէջ յառաջ գալիք բարո-
յական օգտից վերաբերութեամբ »
պատմութիւնը ամենայն հաւատար-
մութեամբ կ'ուսուցէ :

նայն Հայոց, որոյ ուղղափառութեան
կենդանի ապացոյցը « Անձինք ուրի-
եալք » շարտարն դեռ կ'ենցած է
Հայկական Ս. եկեղեցւոյ մէջ. այլ
սրբազան Կոթողիկոսն թուղթ մը
գրած է, ժամանակին Յունաց Ս.
Պատրիարքին. յաղաք ուղղափառ-
դաւանութեան Հայաստանեայց Ս.
եկեղեցւոյ և թուղթ մ'ալ Աղգ-
նոյ մէջ Համադուժար ժողով մ'ը-
նեն և նոյն առեւտան յաղաքն
խնդիրն լուծուած և յարադրու-
ման Հայոց դրած հաւատարմա-
կանն : Սակայն ի վերջոյ Ս. Պատ-
րիարք Հօր և նորա Ս. Միւնդին պաշ-
տօնական և հրապարակական վկա-
յութիւն և եթ կը պահանջէ և ոչ
ուրիշ բան, և զայդ միայն տեսա-
լով ու լսելով գոհ պիտի լինի,
յայտած ինդիլին ուլ կը պարտին
կանոն, և չառանց պէտք էր իւր
եան գոհ լինիլ : զի ոչ թէ Յունաց
արքի Տիեզերական Պատրիարք Սրբ.
բաղմունի և Ս. Միւնդին վկայու-
թեան պէս մի փոքր և անորոշ ու
ճով զրուած նամակաւ, որն որ
երկրորդին մէջ կարելի է դրուիլ
այլ, ամենակրթ, տարրեկրթ և դա-
րեկրթ զբաղեալ վկայած են զուղ-
ղափառութեան Հայաստանեայց Ս.
եկեղեցւոյ : Ո'չ միայն Տիեզերական
Ս. Պատրիարքութեւն և Ս. Միւնդի-
այլ և Առաւմտեանէր կայսերք և
ուսումնաւորալ իմաստասէրք Յու-
նական մեծ աղգի : Ինչ աղգիւնք
ունեցան նոցա այն հրապարակա-
կան յայտարարութիւնք « երկուց
աղգաց մէջ յառաջ գալիք բարո-
յական օգտից վերաբերութեամբ »
պատմութիւնը ամենայն հաւատար-
մութեամբ կ'ուսուցէ :

նայն Հայոց, որոյ ուղղափառութեան
կենդանի ապացոյցը « Անձինք ուրի-
եալք » շարտարն դեռ կ'ենցած է
Հայկական Ս. եկեղեցւոյ մէջ

